

Ad. 4.

BRM.0006.44.2020

00-04-2020

OK
~~PRZEWODNIK ZACZYRZĄDY~~
Janusz Jarosz

Projekt

z dnia .....Zatwierdzony przez .....

BIURO RADY MIASTA
KAMIENNA GÓRA
WPEŁYNEŁO

dnia .....08.04.2020.....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA KAMIENNA GÓRA**

z dnia ..... 2020 r.

w sprawie przyjęcia Programu Polityki Senioralnej Miasta Kamienna Góra na lata 2020-2030

Na podstawie art. 5 c ust. 1 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2019 r., poz. 506 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 17 ust.2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 poz. 1507 z późn. zm.²⁾) Rada Miasta Kamienna Góra uchwala, co następuje:

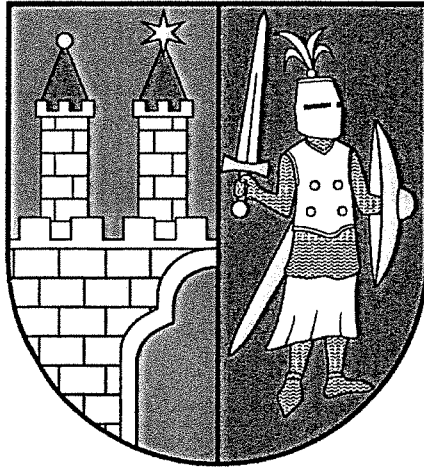
- § 1. Przyjmuje się Program Polityki Senioralnej Miasta Kamienna Góra na lata 2020-2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kamienna Góra.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BIURO RADY
MIASTA KAMIENNA GÓRA
Janusz Choblasewicz

¹⁾ zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2019 r. poz. 1309, 1571, 1696, 1815.
²⁾ zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2019 r. poz. 1622, 1690, 1818, 2473.

Załącznik do uchwały Nr.....
Rady Miasta Kamienna Góra
z dnia.....2020 r.

PROGRAM POLITYKI SENIORALNEJ MIASTA KAMIENNA GÓRA

NA LATA 2020- 2030

SPIS TREŚCI	
I Wstęp	3
II Stan demograficzny	4
III Działania na rzecz kamiennogórskich seniorów	7
IV Diagnoza potrzeb mieszkańców Kamiennej Góry w zakresie polityki senioralnej	16
V Zasady polityki senioralnej miasta Kamienna Góra	25
VI Planowane działania w zakresie programu	26
VII Podsumowanie	30

I WSTĘP

Od pewnego czasu w Polsce i na świecie zaobserwować można zmiany w strukturze demograficznej, które spowodowane są coraz większym udziałem osób starszych w populacji. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest niski poziom urodzeń dzieci oraz wzrost przeciętnej długości życia. Osoby starsze stanowią coraz liczniejszą grupę społeczną. W związku z procesem starzenia się polskiego społeczeństwa, który postępuje, rozwiązanie wielu problemów, z którymi borykają się osoby starsze zależy od rządu oraz wprowadzenia zmian systemowych. Jednak w wielu obszarach zmiany powinny zachodzić na szczeblu i z inicjatywy samorządów.

Niniejszy dokument wyznacza kierunki działania władz miasta Kamienna Góra, które zostaną podejmowane w zakresie Polityki Senioralnej na lata 2020 – 2030. Zawarte w dokumencie działania strategiczne uwzględniające potrzeby seniorów zamieszkujących miasto Kamienna Góra wpisują się w założenia Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014-2020. Polityka senioralna jest to ogół celowych działań organów administracji publicznej wszystkich szczebli oraz innych organizacji i instytucji, prowadzących do zapewnienia warunków wydłużenia aktywności, zarówno zdrowotnej, jak i społecznej oraz samodzielnego, zdrowego, bezpiecznego i niezależnego życia osób starszych. Pierwsze Światowe Zgromadzenie na temat „Starzenia się Społeczeństw” miało miejsce w 1982 r, wówczas ONZ zdefiniowało osobę starszą i określiło, że są to osoby, które ukończyły 60- ty rok życia.

Nie należy zapominać, że Seniorzy stanowią bardzo zróżnicowaną grupę społeczną, dlatego też ich potrzeby nie mogą być postrzegane w sposób jednolity. Można wyróżnić w tej grupie osoby aktywne fizycznie, społecznie, samodzielne, a także osoby, które potrzebują pomocy oraz zachęty do aktywnego udziału w życiu społecznym miejscowości, którą zamieszkują. Inną, odrębną grupę stanowią seniorzy, którzy są niesamodzielnymi, często zależni od pomocy czy wsparcia innych osób lub instytucji. Dlatego program uwzględnia potrzeby osób starszych samodzielnych, częściowo zależnych jak i osób niesamodzielnych.

Niniejszy program polityki senioralnej jest pierwszym tego typu dokumentem adresowanym do seniorów zamieszkujących miasto Kamienna Góra. Opracowując dokument przyjęto model partnerski, zakładając szeroki udział władz miasta, instytucji publicznych, organizacji w pracach nad dokumentem.

Celem niniejszego dokumentu opracowanego dla miasta Kamienna Góra jest określenie kierunków działań mających na celu wsparcie seniorów, kreowanie oraz dostarczanie usług z zakresu opieki zdrowotnej i profilaktyki zdrowia, ogólnodostępnej pomocy społecznej, integracji międzypokoleniowej oraz aktywności społecznej seniorów, stanowią jedną z ważniejszych priorytetów działań dla miasta Kamienna Góra na nadchodzące lata.

Program polityki senioralnej został opracowany przez Burmistrza Miasta Kamienna Góra, Wydział Promocji i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Kamienna Góra przy konsultacjach z przedstawicielami:

- Rady Seniorów Miasta Kamienna Góra,
- Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów,
- Karkonoskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku,

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Radnych Rady Miasta Kamienna Góra,
- jednostek organizacyjnych Gminy Miejskiej Kamienna Góra,
- seniorów zamieszkujących miasto, którzy wzięli udział w badaniach ankietowych.

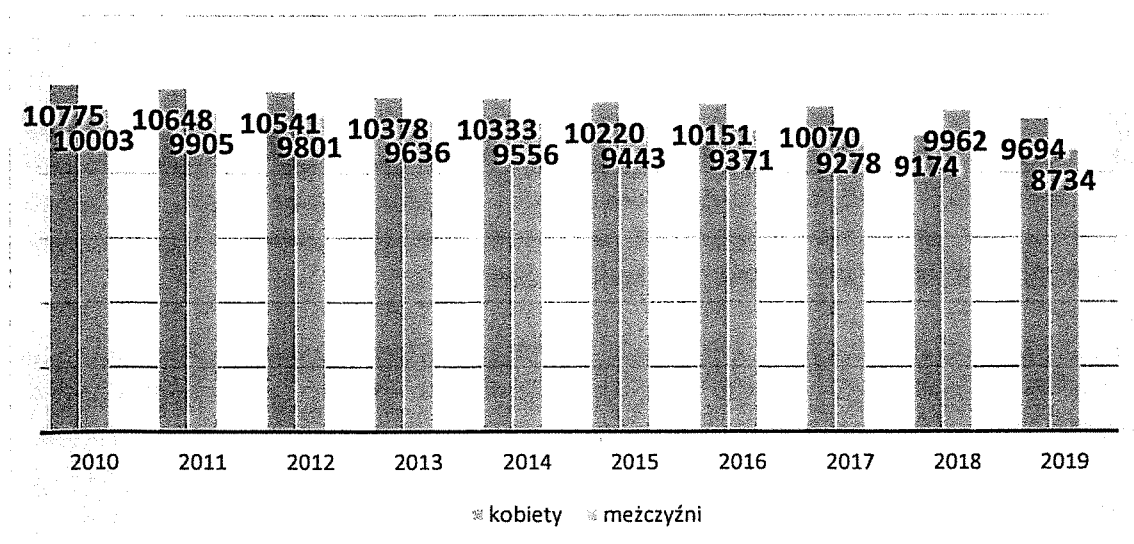
Oddając w ręce mieszkańców Program Polityki Senioralnej dla Miasta Kamienna Góra na lata 2020-2030 mamy nadzieję, że jego realizacja przyczyni się do poprawy jakości życia seniorów w Kamienniej Górze, a także godnego, aktywnego i zdrowego starzenia się.

II STAN DEMOGRAFICZNY

Powszechnie obserwowanym zjawiskiem demograficznym jest starzenie się społeczeństwa na całym świecie. Podobnie jest w Kamienniej Górze. Zjawiskiem, które będzie nasilać się w kolejnych latach jest starzenie się mieszkańców miasta.

Prognoza ludności na lata 2014-2050 opracowana przez Główny Urząd Statystyczny definiuje starzenie się populacji następująco „starzenie się populacji oznacza zwiększenie odsetka osób starszych przy jednoczesnym zmniejszeniu odsetka dzieci. W literaturze, jako metrykalny próg starości przyjmuje się najczęściej 60 (WHO) lub 65 lat (ONZ, Eurostat). Istnieje wiele miar i klasyfikacji stopnia zaawansowania starzenia społeczeństwa. Zgodnie z kryterium ONZ – za starą uznaje się populację, w której udział ludności w wieku 65 lat i więcej przekracza 7%. Odsetek powyżej 10 % oznacza fazę zaawansowanej starości”. Założenia Głównego Urzędu Statystycznego na lata 2014-2050 określając prognozę demograficzną przewidują, że w 2050 r. wiek środkowy wzrośnie dla mężczyzn do 50,1 lat, a dla kobiet do 54,8 lat. Nastąpi znaczne zmniejszenie liczby dzieci i osób w wielu 15-64 lat, zwiększy się natomiast grupa osób starszych. Prognozy Głównego Urzędu Statystycznego przewidują również, że w Polsce do roku 2050 osoby w wieku 80 lat i więcej będą stanowić 10,4 % ludności ogółem.

Struktura demograficzna miasta Kamienna Góra jest odzwierciedleniem ogólnych tendencji jakie występują zarówno w kraju jak i na świecie. Liczba osób zamieszkujących miasto systematycznie się zmniejsza, na co wskazują poniższe dane. Na przestrzeni ostatnich 10 lat liczba ludności zmniejszyła się o 2350 osób. Poniższy wykres obrazowo przedstawia jak na przestrzeni ostatnich lat zmniejszała się liczba ludności w mieście.

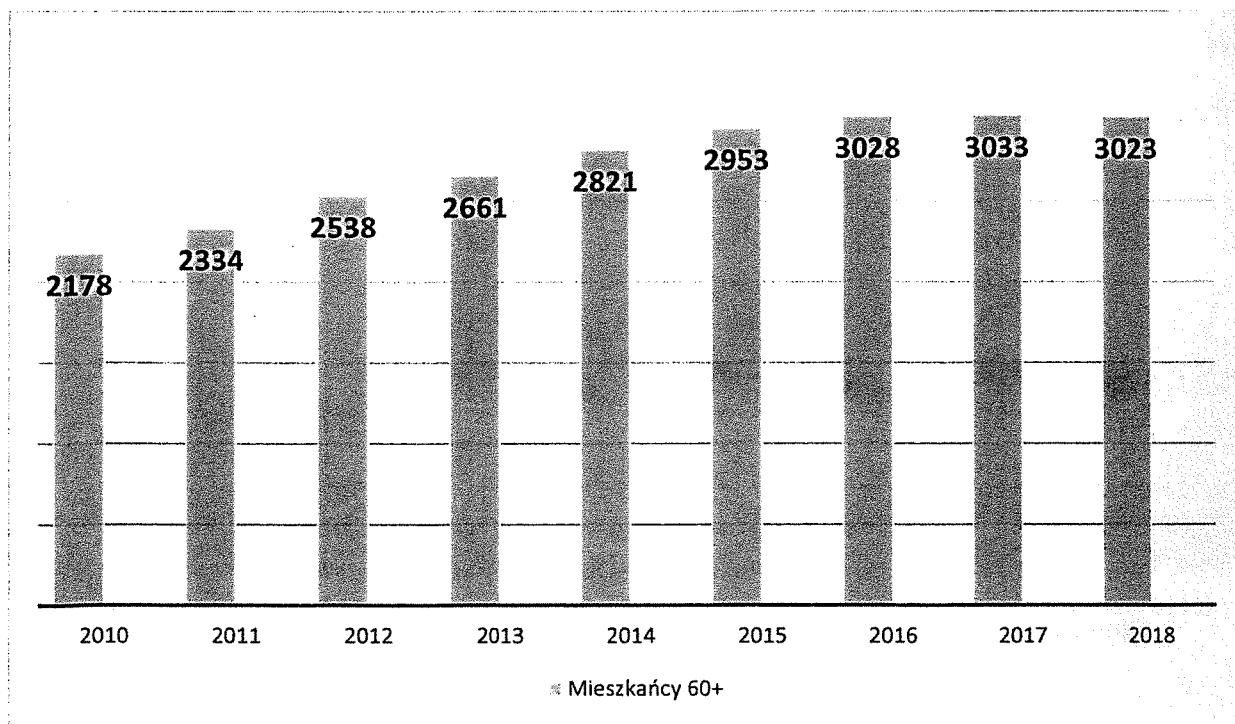

**Wykres nr 1 Ogólna liczba mieszkańców miasta Kamienna Góra
w podziale na kobiety i mężczyzn lata 2010-2019**

Rok	Ludność		
	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba ludności ogółem
2010	10775	10003	20778
2011	10648	9905	20553
2012	10541	9801	20179
2013	10378	9636	19969
2014	10333	9556	19889
2015	10220	9443	19663
2016	10151	9371	19522
2017	10070	9278	19348
2018	9174	9962	19136
2019	9694	8734	18428

**Tabela nr 1 Liczba mieszkańców miasta Kamienna Góra
na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat**

Widoczny jest także proces pogłębiania starzenia się społeczeństwa. Ogólna liczba osób w przedziale od 65 i więcej wzrosła na przestrzeni ostatnich 10 lat o ponad 800 osób. Wykres nr 2 przedstawia wzrost liczby osób starszych zamieszkujących miasto.

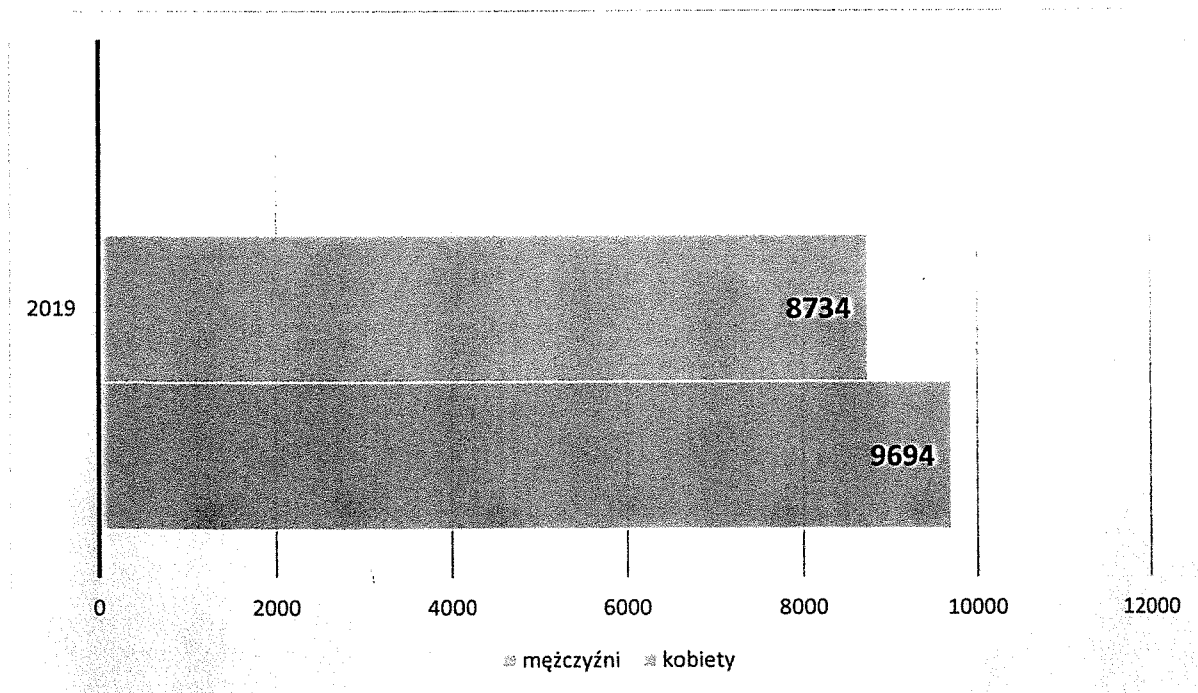
**Wykres nr 2 Liczba mieszkańców w wieku 60 + w Gminie Miejskiej Kamienna Góra
w latach 2010-2018**

Rok	Ludność w wieku 60 +
2010	2178
2011	2334
2012	2538
2013	2661
2014	2821
2015	2953
2016	3028
2017	3033
2018	3023

Tabela nr 2 Liczba mieszkańców w wieku 60 +
w Gminie Miejskiej Kamienna Góra w latach 2010-2018

W roku 2019 (dane na dzień 31.12.2019 r.) miasto Kamienna Góra zamieszkiwało 18428 osób, w tym:

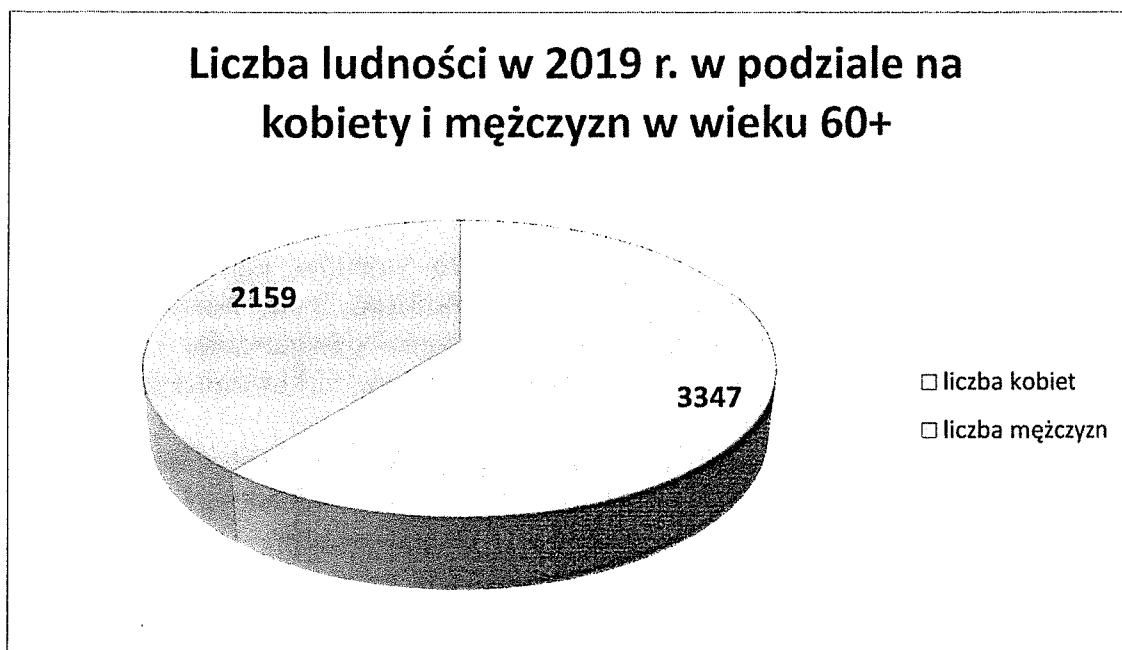
- 9694 kobiet,
- 8734 mężczyzn.

Wykres nr 3 Liczba ludności w 2019 r. w podziale na kobiety i mężczyzn

Analizując dane demograficzne na dzień 31 grudnia 2019 r. stwierdzić należy, że kobiety powyżej 60 roku życia stanowią dominującą część populacji seniorów w wieku 60 + (60,78%). Możemy zaobserwować sporą dysproporcję w stosunku liczby kobiet do liczby mężczyzn.

Wykres nr 4 Struktura wieku mieszkańców miasta Kamienna Góra powyżej 60 roku życia z podziałem na kobiety i mężczyzn stan na dzień 31 grudnia 2019 r.

III DZIAŁANIA NA RZECZ KAMIENNOGÓRSKICH SENIORÓW

Seniorów jak i innych mieszkańców miasta Kamienna Góra dotyczyć mogą różnorodne problemy społeczne. Mogą to być różnego rodzaju trudności, których nie można rozwiązać samodzielnie bez wsparcia instytucji pomocowych. Dlatego też kamiennogórcy seniorzy mogą liczyć na pomoc licznych instytucji działających na terenie miasta.

Działalność seniorów jak i osób działających na ich rzecz ma zarówno charakter formalny jak i nieformalny.

Na terenie miasta Kamienna Góra działają następujące organizacje skupiające środowisko seniorów:

- Karkonoski Uniwersytet Trzeciego Wieku oddział w Kamiennej Górze,
- Związek Emerytów i Rencistów i Inwalidów Oddział w Kamiennej Górze,
- Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Politycznych,
- Polski Związek Działkowców ROD „Różanka”,
- Polski Związek Działkowców ROD „Zdrowie”.

W mieście funkcjonują instytucje działające na rzecz seniorów:

- Urząd Miasta Kamienna Góra,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Centrum Kultury,
- Muzeum Tkactwa,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Miejskie Centrum Kultury Fizycznej,
- Szkoły i przedszkola z terenu miasta.

❖ Władze miasta

oraz jednostki organizacyjne gminy wspierają środowisko seniorów udostępniając im m. in. bezpłatnie gminne obiekty. Seniorzy organizują regularne spotkania, biorą także udział w różnego rodzaju imprezach kulturalnych, na które są zapraszani. Działania podejmowane na rzecz seniorów realizowane są także w obszarze wsparcia społecznego oraz ochrony i profilaktyki zdrowia.

Urząd Miasta w Kamiennej Górze wraz ze Społecznym Rzecznikiem Osób Niepełnosprawnych Miasta Kamienna Góra Januszem Jaroszem podjęli działania, których efektem było wprowadzenie systemu WRP, skierowanego do wszystkich osób chorych w tym seniorów:

- osób przewlekłe chorych, wymagających stałej opieki medycznej,
- osób zagrożonych nagłymi atakami leczonych u nich chorób, wywołującymi w efekcie stany zagrożenia zdrowia lub życia (schorzenia serca, cukrzyca typ I, padaczka, Alzheimer itp.),
- osób z wszczepionymi implantami oraz symulatorami,
- osób z niepełnosprawnościami zarówno fizycznymi jak i psychicznymi,
- osób niewidomych, niesłyszących, głuchoniemych, niedowidzących,
- osób opuszczających oddziały szpitalne, które będą w domu wymagały dalszej opieki i wsparcia.

JAK DZIAŁA SYSTEM WRP:

przypadkowy człowiek wzywający pomoc do nagłego wypadku na pytanie dyspozytora sprawdza, czy chory ma na ręku bransoletkę WRP i odczytuje z niej unikalny nr ID. Pomaga to służbom ratowniczym w szybki i precyzyjny sposób zidentyfikować w bazie danych WRP osobę potrzebującą pomocy i pozyskać o niej wiedzę jeszcze przed wysłaniem pogotowia, co może okazać się ratunkiem dla człowieka narażonego na ryzyko utraty zdrowia lub życia.

DEFIBRYLATORY AED FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE MIASTA KAMIENNA GÓRA

Kamienna Góra jako jedno z nielicznych miast na Dolnym śląsku zaopatrzona jest w defibrylatory AED rozmieszczone na terenie całego miasta. Dzięki temu każdy w łatwy sposób może pomóc osobie poszkodowanej.

AED (Automatyczny Defibrylator Zewnętrzny), czyli urządzenie medyczne służące do przeprowadzenia zabiegu defibrylacji serca. Analizuje stan pacjenta na miejscu zdarzenia w przypadku, gdy pacjent nie daje oznak życia przeprowadza defibrylację, a najważniejszym jest to, że urządzenie samo instruuje osoby udzielające pomocy co mają zrobić w danej chwili. Ogromną zaletą jest fakt, że z urządzenia mogą korzystać osoby, które nie zostały wcześniej przeszkolone. Defibrylator AED jest tak skonstruowany, że w sposób prosty udziela wskazówek osobie, która udziela pierwszej pomocy.

Lokalizacja defibrylatorów AED w Kamiennej Górze:

1. Sklep Euro, ul. Jeleniogórska 57.
2. Przedszkole Publiczne nr 3, ul. Papieża Jana Pawła II 20.
3. Przedszkole Publiczne nr 2, ul. Lubawska 8.
4. Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej, ul. Tkaczy Śląskich 46.
5. Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej, ul. J. Słowackiego 40.
6. Urząd Miasta, Plac Grunwaldzki 1.
7. Szkoła Podstawowa nr 1, Plac Kościelny 1.

W Kamiennej Górze uruchomiona została pierwsza linia **samorządowej komunikacji miejskiej**. Przejazd nią jest bezpłatny, a główną grupą docelową mają być seniorzy i niepełnosprawni. Przewoźnikiem został PKS Kamienna Góra. Miesięcznie z darmowej komunikacji korzysta ponad 8000 osób.

Program herbatka dla seniora, mieszkańcy Kamiennej Góry 60+ co miesiąc otrzymują talony na herbatę. Można je zrealizować obecnie w pięciu lokalach na terenie miasta.

Talony można odebrać w wydziale promocji i polityki społecznej w kamiennogórskim ratuszu. Akcja cieszy się dużym zainteresowaniem i jest powtarzana regularnie. Celem akcji jest aktywizacja środowiska senioralnego i mobilizacja do wyjścia z domu.

Nie należy zapomnieć, że wśród seniorów są także osoby z niepełnosprawnościami. W Urzędzie Miasta Kamienna Góra przyjmuje **Społeczny Rzecznik Osób Niepełnosprawnych**. Głównym celem działalności rzecznika jest niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym. Ponadto pomoc w uzyskaniu sprzętu ortopedycznego, przeciwdziałanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych oraz doradztwo w załatwianiu spraw dotyczących osób z niepełnosprawnościami.

W realizacji działań na rzecz kamiennogórskich seniorów istotną rolę odgrywa **Rada Seniorów**.

Uchwałą nr XLII/262/14 z dnia 26 marca 2014 r. Rady Miasta Kamienna Góra została powołana **Rada Seniorów Miasta Kamienna Góra**. Zarządzeniem nr 67/2018 z dnia 22 lutego 2018 r. Burmistrz Miasta Kamienna Góra powołał skład Rady Seniorów w liczbie 7 osób.

Głównym celem Rady Seniorów jest podejmowanie działań zmierzających do integracji kamiennogórskiego środowiska osób starszych oraz wzmacnianie udziału seniorów w życiu społeczności lokalnej miasta.

Rada Seniorów ma charakter opiniodawczy, konsultacyjny oraz inicjatywny. Działa na rzecz walki z wykluczeniem społecznym osób starszych w społeczności lokalnej, a także tworzeniu warunków do lepszego wykorzystania wiedzy i doświadczenia seniorów. Członkowie Rady mogą opiniować oraz zgłaszać uwagi i wnioski do aktów prawa miejscowego przygotowywanych przez Burmistrza Kamiennej Góry i Radę Miasta, które dotyczą seniorów.

Do zadań Rady Seniorów należy:

1. Współpraca z organami Gminy Miejskiej w Kamiennej Górze przy opiniowaniu i rozstrzygnięciu istotnych problemów dotyczących potrzeb i oczekiwań osób w wieku senioralnym.
2. Zgłaszanie uwag i wniosków do aktów prawa miejscowego przedkładanych Radzie Seniorów przez Burmistrza i Radę Miasta w Kamiennej Górze, które dotyczą osób starszych.

3. Inicjowanie działań zmierzających do wykorzystania potencjału i czasu seniorów na rzecz inicjatyw środowiskowych w tym na rzecz upowszechniania wśród seniorów kultury, sportu, rekreacji i edukacji.
  4. Zapobieganie marginalizacji seniorów w społeczności gminnej, przełamywanie negatywnych stereotypów funkcjonujących wobec osób starszych i starości oraz budowanie ich autorytetu.
  5. Formułowanie propozycji w zakresie ustalania priorytetowych działań krótko i długoterminowych na rzecz osób w wieku senioralnym.
  6. Monitorowanie potrzeb oraz doradztwo w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia osób w wieku senioralnym, pomocy społecznej i usług opiekuńczych oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu tych osób.
  7. Współpraca z organizacjami i instytucjami, które zajmują się problemami seniorów.
  8. Upowszechnianie wiedzy o możliwościach, potrzebach i uprawnieniach osób starszych oraz informowanie społeczności lokalnej o podejmowanych działaniach na rzecz osób w wieku senioralnym.
- Celem działania Rady Seniorów jest służenie seniorom poprzez reprezentowanie ich interesów.

❖ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Aleja Wojaka Polskiego 1, Kamienna Góra

W katalogu świadczeń oferowanych osobom starszym wymienia się między innymi usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, które zgodnie z art. 50 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, mogą być przyznane osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona lub rodzina nie może tej pomocy zapewnić. Zgodnie z art. 50 ust. 4 specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Zgodnie z uchwałą Nr XVII/104/16 Rady Miasta Kamienna Góra z dnia 31 marca 2016r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz określenia warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania, koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosi 15 zł, a specjalistycznych usług opiekuńczych wynosi 25 zł. Wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze ustala się w decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Zgodnie z § 6.1 w/w uchwały osoba ponosząca odpłatność za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze może być zwolniona z odpłatności całkowicie lub częściowo w przypadku:

- 1) konieczności ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, ośrodka wsparcia, placówce rehabilitacyjno-leczniczej;
- 2) korzystania z co najmniej dwóch rodzajów usług opiekuńczych;
- 3) korzystania z usług opiekuńczych przez więcej niż 1 osobę w rodzinie;
- 4) poniesienia strat w wyniku zdarzeń losowych lub klęski żywiołowej.

Decyzję o zwolnieniu, zwolnieniu częściowym lub odmowie zwolnienia z odpłatności za usługi wydaje Burmistrz Miasta Kamienna Góra.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze pomocą w formie usług opiekuńczych w roku 2019 objęto łącznie 106 osób.

Zgodnie art. 54 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Na terenie Gminy Miejskiej Kamienna Góra nie funkcjonuje dom pomocy społecznej oraz ośrodek wsparcia o zasięgu gminnym. Osoby wymagające opieki w DPS kierowane są decyzjami administracyjnymi do DPS na terenie ościennych gmin za pośrednictwem właściwych miejscowo PCPR. W 2019r. wydano 17 decyzji kierujących do domów pomocy społecznej. W ubiegłym roku Gmina Miejska Kamienna Góra poniosła odpłatność za pobyt 60 osób przebywających w domach pomocy społecznej.

Uchwałą nr VI /27/19 Rady Miasta Kamienna Góra z dnia 27 lutego 2019 r. przyjęto wieloletni gminny program osłonowy w zakresie dożywiania pod nazwą „Dożywianie w Gminie Miejskiej Kamienna Góra” na lata 2019 – 2023, którego celem jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form: posiłek, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych. W ramach programu Gmina Miejska udziela wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wys. 150 % kryterium, o którym mowa w art. 8 w/w ustawy tj.: osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, a także dowozu posiłków.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennnej Górze w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) współpracuje z Organizacją Partnerską Lokalną tj: Kamiennogórskim Stowarzyszeniem i kwalifikuje osoby (w tym osoby starsze) do pomocy żywnościowej wydając stosowne skierowania opracowane przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Ponadto osoby starsze korzystają z następujących form pomocy finansowej:

Zasiłek stały, który przysługuje:

1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;

2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek celowy, który może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Zestawienie osób w wieku 60 + korzystających z różnych for pomocy społecznej w latach 2014 – 2019

Rodzaj Pomocy	Ilość osób w poszczególnych latach					
	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.

Skierowania do DPS	11	12	13	14	16	16
Odpłatność za pobyt w DPS	11	12	13	14	16	16
Usługi opiekuńcze	53	47	54	60	74	94
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0
Zasiłki stałe	47	55	64	72	73	73
Zasiłki okresowe	60	65	67	63	48	46
Zasiłki celowe	13	10	22	36	45	35
Zasiłki celowe specjalne	1	1	5	4	9	4
Posiłki	2	11	18	35	37	39

Wzrastająca w szybkim tempie liczba seniorów jest poważnym wyzwaniem dla organów państwa tworzących i realizujących politykę społeczną w tym obszarze. Systemy wsparcia osób starszych nie powinny być budowane wyłącznie na podstawie diagnoz ogólnopolskich, lecz również, a może przede wszystkim na podstawie rozpoznania lokalnej sytuacji w jednostkach samorządu terytorialnego. Na poziomie gminy działania w tym obszarze powinny w sposób kompleksowy wyznaczać gminne cele rozwiązywania problemów społecznych.

Analiza realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze zadań pozwala określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej. W szczególności podkreślić należy konieczność utworzenia i prowadzenia Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych oraz dziennego domu pomocy dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają wsparcia.

Na przestrzeni ostatnich lat zaobserwowano wzrost ilości osób przebywających w domach pomocy społecznej, za które Gmina Miejska Kamienna Góra ponosi odpłatność. W roku 2017 Gmina Miejska Kamienna Góra poniosła łącznie odpłatność za pobyt 38 osób przebywających w domach pomocy społecznej na terenach innych gmin, w roku 2018 gmina poniosła odpłatność za 51 osób, natomiast w roku 2019 gmina poniosła odpłatność za 60 osób. Osobom samotnym oraz osobom w rodzinach, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób udzielana jest pomoc w formie usług opiekuńczych świadczona w miejscu zamieszkania. Jednak nie zawsze świadczona pomoc w formie usług opiekuńczych jest wystarczająca, gdyż nie jest to pomoc w formie sprawowania całodobowej lub wielogodzinnej opieki. W roku 2017 pomocą w formie usług opiekuńczych objęto łącznie 79 osób, w roku 2018 tą formą pomocy objęto 89 osób, natomiast w roku 2019 pomocą w formie usług opiekuńczych objęto łącznie 106 osób.

❖ **Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Kościuszki 4 Kamienna Góra**

Podejmuje szereg działań na rzecz kamiennogórskich seniorów.

W ostatnim okresie odbyły się następujące eventy:

- Kurs komputerowy dla seniorów 65+ - przez pół roku w Filii Nr 2 odbywały się darmowe szkolenia komputerowe dla seniorów 65+, w których brali udział nasi czytelnicy. Organizatorem była Fundacja Partycypacji Społecznej realizująca projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich;
- Spotkanie z rehabilitantką „W zdrowym ciele zdrowy duch”;
- Warsztaty stroikowe;
- Coroczne spotkania kolędniczo – opłatkowe;
- Spotkania z okazji Dnia Kobiet;
- Wiosenne i jesienne spotkania z literaturą (spotkania autorskie);
- Seniorzy aktywnie uczestniczyli także w innych imprezach organizowanych przez bibliotekę min. Tydzień Bibliotek, Noc Bibliotek, Narodowe Czytanie;
- Remontując Filie nr 2 przy ulicy Słowackiego zaplanowano przestrzeń przeznaczoną dla seniorów, w której odbywają się obecnie zajęcia.

W przyszłości Miejska Biblioteka Publiczna będzie nadal kładła duży nacisk na pracę z seniorami. Oprócz dotychczasowych cyklicznych imprez, które będziemy kontynuować, biblioteka planuje:

- zakup książek z dużą czcionką,
- zakup audiobooków,
- akcję „ Książka na telefon”,
- aktywizację seniorów poprzez zakładanie klubów zainteresowań,
- po otrzymaniu nowej siedziby biblioteka planuje rozszerzenie oferty dla czytelników m. in. wydłużenie godzin otwarcia, powstanie pracowni multimedialnej, czytelnicy czasopism, kawiarenki literackiej,
- biblioteka będzie przyjaznym miejscem dla seniorów.

❖ **Szkoła Podstawowa nr 1 im. Ks. Jana Twardowskiego, pl. Kościelny 1, Kamienna Góra**

Szkoła podejmuje szereg działań mających na celu integrację międzypokoleniową. Seniorzy uczestniczą w życiu szkoły biorąc udział w imprezach: „Jesiennych prezentacjach”, występują podczas Festynu Rodzinnego oraz uczestniczą w zajęciach muzycznych. W okresie wakacyjnym kamiennogórscy seniorzy są współorganizatorami półkolonii, w której uczestniczą dzieci Polaków mieszkających na Ukrainie. Szkoła w dalszej perspektywie zamierza utrzymywać współpracę.

❖ **Szkoła Podstawowa nr 2 Im. Tkaczy Śląskich, ul. Jeleniogórska 7, Kamienna Góra**

Działania podejmowane przez placówkę mające na celu integrację międzypokoleniową:

- organizacja imprez okolicznościowych skierowanych do środowiska lokalnego (Festyn Rodzinny, Święto Szkoły, Spotkanie z Pieśnią Polską, WOŚP);
- organizacja uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadka;
- świąteczne spotkania organizowane w ramach wolontariatu przez Świąteczną Grupę Wolontariuszy „Świetliki” z pensjonariuszami Domu Seniora w Krzeszowie;
- objęcie pomocą i opieką w ramach ZFŚS emerytów (byłych nauczycieli) Szkoły Podstawowej nr 2 w formie: zapomóg, zapraszania do udziału w uroczystościach kulturalno-

oświatowych, organizowanie wyjazdów to teatru, opery, udział w wycieczkach kulturalno-turystycznych.

❖ **Przedszkole publiczne nr 1 im. Czterolistnej Koniczyny, ul. Spacerowa 12, Kamienna Góra**

Przedszkole podejmuje różnego rodzaju działania, których celem jest integracja międzypokoleniowa. Należą do nich:

- organizacja imprez w których uczestniczą seniorzy (Dzień Babci i Dziadka, Festyn Rodzinny),
- babcie i dziadkowie biorą udział we wszystkich uroczystościach przedszkolnych, każda grupa przedszkolna raz w roku planuje wspólny dzień spędzony razem z dziadkami i babciami jest to m.in. wspólne kolędowanie, bal karnawałowy warsztaty plastyczne itp. zajęcia.

❖ **Przedszkole publiczne nr 3 ul. Papieża Jana Pawła II 20, Kamienna Góra**

W przedszkolu odbywają się zajęcia dla seniorów promujące integrację międzypokoleniową oraz związane z udziałem seniorów w „życiu” przedszkola poprzez zapraszanie osób starszych na występy oraz uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadka, jasełka.

Propozycje na przyszłość:

Warsztaty rękodzielnicze- zaproszenie seniorów do poprowadzenia warsztatów, np. wykonywanie ozdób świątecznych lub innych przedmiotów rękodzielniczych.

Wprowadzenie cyklu zajęć „Babcia czyta dzieciom”- zaproszenie seniorów do czytania książek dzieciom.

Nawiązanie współpracy z klubem seniora oraz Uniwersytetem Trzeciego Wieku, występy przedszkolaków dla seniorów podczas uroczystości „Dzień Seniora” i innych.

❖ **Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów, ul. Kościuszki 4, Kamienna Góra**

Jest organizacją skupiającą ponad 300 kamiennogórskich seniorów. Stowarzyszenie bardzo aktywnie działa na rzecz osób starszych, organizując szereg przedsięwzięć mających na celu integrację i aktywizację społeczną środowiska senioralnego. Głównymi kierunkami działalności jest organizacja wydarzeń kulturalnych, a także wyjazdów do muzeów, teatrów, na koncerty, wycieczki. Zarząd stowarzyszenia jest organizatorem wielu imprez lokalnych, do których można zaliczyć: spotkania wielkanocne, biesiady, Dzień Seniora, Andrzejki, Sylwester. Liczna grupa seniorów bierze także udział w zajęciach aerobiku na basenie. Zajęcia odbywają się 8 razy w miesiącu.

❖ **Ogródki Działkowe „Zdrowie”**

Do jednych z działań, które są organizowane przez stowarzyszenie należy impreza pn. „Dzień Działkowca”, w której uczestniczy co roku około 200 seniorów, posiadaczy ogródków działkowych.

❖ Centrum Kultury, ul. Kościuszki 4, Kamienna Góra

Obecnie, ze względu na remont budynku Centrum Kultury formy zajęć, które oferowane są seniorom niestety nie zaspakajają ich potrzeb. Należą do nich:

- zespół śpiewaczy „Olga”,
- organizacja „Biesiady z piosenką” podczas Dni Kamiennej Góry,
- udział w zajęciach klubu rękodzieła artystycznego.

Oferta ulegnie zmianie po oddaniu do użytku wyremontowanego obiektu. Wówczas niniejszy dokument zostanie uzupełniony i wzbogacony nową ofertą jednostki.

❖ Miejskie Centrum Kultury Fizycznej w Kamiennej Górze, ul. Ściegiennego 11, Kamienna Góra

Jako administrator obiektów sportowo- rekreacyjnych realizuje następujące działania :

- udostępnienie krytej pływalni dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku za 1 zł,
- bezpłatny wstęp na obiekty sportowe w celach rekreacyjnych (np. zajęcia Nordic Walking),
- pomoc w organizacji imprez integracyjnych (przygotowanie i zabezpieczenie terenu, wypożyczenie sprzętu),
- utrzymanie Osiedlowych Stref Aktywności.

❖ Polski Związek Działkowców „Różanka”

Podejmuje szereg różnych działań na rzecz seniorów należy do nich m.in.:

- organizacja każdego roku „Dnia Działkowca”, Święta Ziemniaka,
- spotkania przy ognisku z pieczeniem kiełbasek,
- spotkania przy muzyce (w okresie letnim),
- organizacja szkoleń dla działkowców w zakresie sadownictwa i ogrodnictwa.

❖ Karkonoski Uniwersytet III Wieku w Kamiennej Górze

Uniwersytet III Wieku w Kamiennej Górze podejmuje szereg działań mających na celu aktywizację seniorów w różnych aspektach życia. W roku 2019/2020 przystąpił do projektu „ Życie w trzecim wieku może być ciekawe” i realizował w ramach projektu następujące zajęcia :

- Nowoczesne Technologie - 2 grupy po 15 osób
- Arteterapia - 1 grupa - 25 osób
- Muzykoterapia - 1 grupa - 30 osób
- Rysunek i malarstwo - 1 grupa - 15 osób

Poza projektem zajęcia odbywały się w następujących grupach :

- Aerobik na basenie - 2x w tygodniu- 26 osób
(w tym grupa pływająca - 2x w tygodniu- 7osób)
- Filozofia - 1 godz. co tydzień -33 osoby
- Psychologia – 2 godz. co tydzień- 24 osoby
- Język angielski -1 godz. co tydzień- 11 osób

Ponadto słuchacze Uniwersytetu uczestniczyli w wyjazdach na koncert do Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu, Opery Wrocławskiej oraz Akademii Muzycznej w wykonaniu studentów. Słuchacze brali udział jako grupa razem z innymi chórami w koncercie z okazji 100 Rocznicy Niepodległości – około 150 uczestników chóru. W ramach muzykoterapii odbyły się koncerty z okazji uroczystości KUTW a także uświetniliśmy festyny szkolne. Organizowane były również wyjazdy na wystawy i inne wydarzenia kulturalne. Uniwersytet III Wieku chętnie angażuje się we wszelkiego rodzaju przedsięwzięcia organizowane przez kamiennogórskie szkoły i przedszkola.

Podsumowując stwierdzić należy, że miasto Kamienna Góra podejmuje szereg przedsięwzięć na rzecz seniorów. Działania te podejmują różne podmioty i są one wieloaspektowe lecz nie wystarczające. Rodzi to potrzebę skoordynowania wszystkich podejmowanych działań i usystematyzowania ich.

IV DIAGNOZA POTRZEB MIESZKAŃCÓW KAMIENNEJ GÓRY W ZAKRESIE POLITYKI SENIORALNEJ

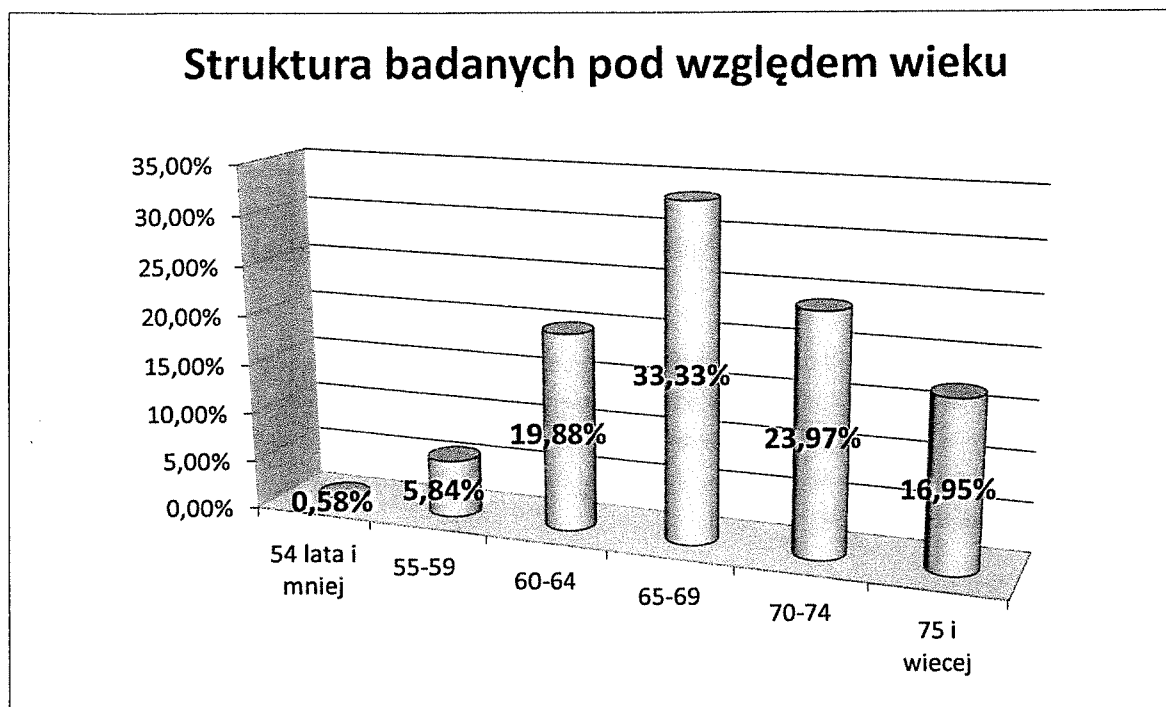
Populacja osób starszych jest zróżnicowana. Różnicuje ją wiek, stan zdrowia, zamożność, a także sytuacja rodzinna, wykształcenie oraz warunki w jakich żyją osoby starsze. Ze względu na te czynniki punktem wyjścia do tworzenia tego dokumentu stało się rozpoznanie potrzeb oraz oczekiwań adresatów programu, a następnie analiza i wypracowanie kierunków działań odpowiadających w jak największym stopniu na te potrzeby oraz oczekiwania.

Bardzo Ważnym źródłem informacji, które zostały wykorzystane podczas przygotowania dokumentu są wyniki przeprowadzonego badania ankietowego wśród osób starszych, mieszkańców miasta Kamienna Góra oraz konsultacji przeprowadzonych z Radą Seniorów.

W okresie od grudnia do połowy lutego w środowisku seniorów zamieszkujących miasto pracownicy wydziału promocji i polityki społecznej przeprowadzali badanie sondażowe wykorzystujące narzędzie badawcze w postaci kwestionariusza ankiety, która zawierała szereg pytań dotyczących sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, społecznej, materialnej oraz oczekiwań. Ankieta zawierała również dane obrazujące płeć, wiek, wykształcenie oraz stan cywilny respondentów. W celu analizy potrzeb ankieta została przeprowadzona wśród **171 seniorów w tym 138 kobiet i 33 mężczyzn**. Kwestionariusz ankiety stanowi załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

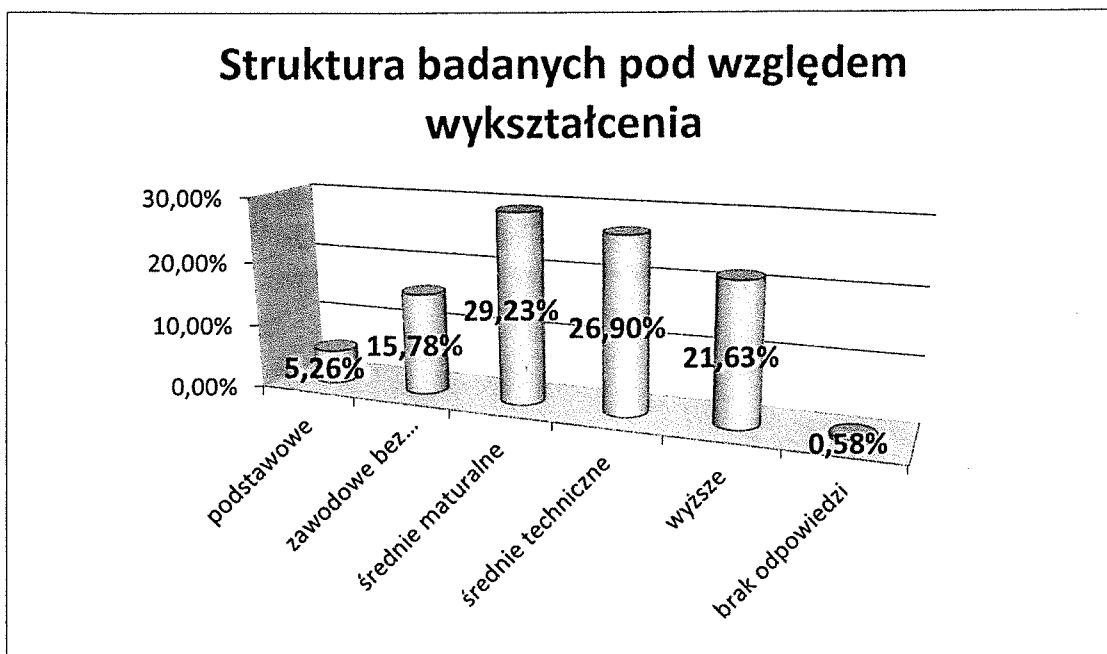
Wszelkie wskazówki wynikające z przeprowadzenia analizy kwestionariusza nie zostały pominięte. Maja one odzwierciedlenie w kolejnych rozdziałach dokumentu. Pozyskane informacje pozwoliły na diagnozę stanu obecnego, a także określenie oczekiwań i potrzeb oraz wskazania kierunków działania na rzecz osób starszych.

Pod względem wieku najliczniejszą grupę stanowią mieszkańcy w wieku 65-69 lat – 57 osób (33,33% ogółu badanych) , następnie w wieku 70-74 lat-41 osób (23,97% ogółu badanych), seniorzy w wieku od 60-64 lat to grupa licząca 34 osoby tj.19,88 % wszystkich ankietowanych. Seniorzy w wieku 75 lat i więcej to 29 osób tj. 16,95%. Zdecydowanie mniej liczną grupę stanowią seniorzy w wieku 55-59 lat – 10 osób tj. 5,84%. Najmniej liczną grupę stanowią seniorzy w wieku 54 lata i mniej jest to grupa stanowiąca jedynie 0,58 % wszystkich respondentów.

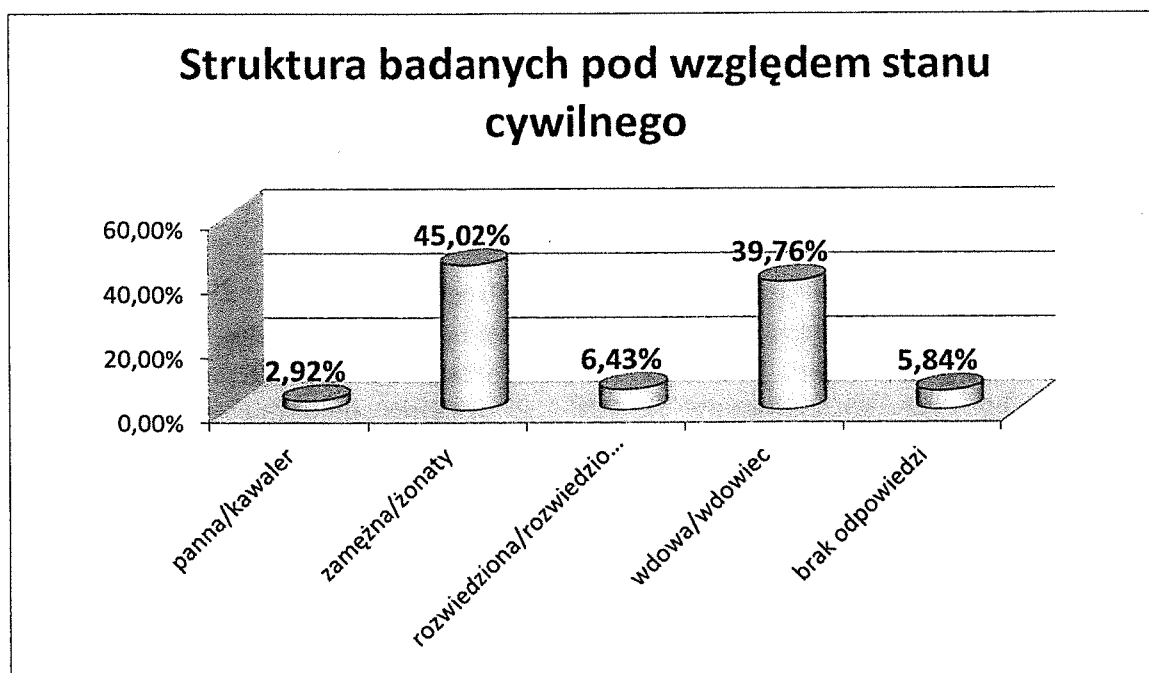
Wykres nr 5 Struktura badanych pod względem wieku

Pod względem wykształcenia najliczniejsza grupa seniorów 50 osób co stanowi 29,23% to osoby z wykształceniem średnim maturalnym, następnie 46 osób tj. 26,90% stanowią seniorzy z wykształceniem średnim technicznym. 37 osób tj. 21,63% wszystkich ankietowanych stanowią seniorzy z wykształceniem wyższym, natomiast 15,78% (27 osób)to seniorzy z wykształceniem zawodowym bez matury. Jedynie 5,26% wszystkich respondentów stanowią seniorzy z wykształceniem podstawowym.

Wykres nr 6 Struktura badanych pod względem wykształcenia

Biorąc pod uwagę stan cywilny kamiennogórkich seniorów najliczniejszą grupę bo aż 45,02 % tj. **77 osób** stanowią osoby pozostające w związkach małżeńskich, sporą grupę stanowią również wdowy i wdowcy jest ich aż 68 osób co stanowi 39,76% ogółu ankietowanych. Zdecydowanie mniejszy odsetek kamiennogórkich seniorów stanowią osoby rozwiedzione tj. 11 osób (6,43%) oraz stanu wolnego tj. 5 osób (2,92%).

Wykres nr 7 Struktura badanych pod względem stanu cywilnego

Spośród badanych seniorów największą grupę, bo aż 76 osób tj. 44,44% stanowią osoby posiadające dwójkę dzieci, jedno dziecko posiada 33 osoby tj. 19,29% ankietowanych, troje dzieci 31 osób tj. 18,12%. Bezdzielnym seniorów jest 14,03% tj. 13 osób. Tylko 2,92% (5 osób) stanowią osoby posiadające czworo dzieci, natomiast niewielki odsetek 0,58% stanowią osoby posiadające sześcioro i siedmioro-ośmioro dzieci.

Ze względu na liczbę wnucząt najliczniejszą grupę stanowią seniorzy nie posiadający wnucząt 40 osób tj. 23,39% ogółu ankietowanych następnie posiadający dwoje wnucząt jest ich 38 osób co stanowi 22,22% , jednego wnuka posiada 19,29% badanych seniorów tj. 33 osoby. Natomiast troje wnucząt posiada 18 respondentów tj. 10,52%, 8,18% tj. 14 osób posiada czworo wnucząt, pięcioro 4,67%, sześcioro 4,09%, siedmioro-ośmioro 2,92% i dziewięcioro-dziesięcioro tylko 1,16%.

Z analizy udzielonych odpowiedzi na zadane pytania:

czy Pani /Pana zdaniem osoby starsze w naszej społeczności są szanowane wynika, że:

- 3,5% odpowiedziało, że zdecydowanie tak;
- 46,78% odpowiedziało, że raczej tak;
- 22,80% odpowiedziało, że raczej nie;
- 8,77% odpowiedziało, że zdecydowanie nie;
- 16,95% odpowiedziało, że trudno powiedzieć;

jak ocenia Pan/Pani swoje dotychczasowe życie wynika, że:

- 6,43% odpowiedziało, że ich życie jest wspaniałe i nic by w nim nie zmienili;
- 54,38% odpowiedziało, że ich życie jest udane, ale wiele chciałbym w nim zmienić;
- 28,07% odpowiedziało, że ich życie jest ani dobre, ani złe;
- 4,67% odpowiedziało, że ich życie jest niezbyt udane, tylko kilka rzeczy zrobiłam tak jak chciałam;
- 4,09% zaznaczyło brak odpowiedzi;

jak ocenia Pan/Pani swoje poczucie bezpieczeństwa wynika, że

- 0,58% odpowiedziało, że bardzo wysoko;
- 22,80% odpowiedziało, że wysoko;
- 64,32% odpowiedziało, że ani wysoko ani nisko;
- 7,6% odpowiedziało, że nisko;
- 2,33% odpowiedziało, że bardzo nisko;

czy uważa Pan/Pani samotność za swój najpoważniejszy problem wynika, że:

- 8,77% odpowiedziało, że zdecydowanie tak;
- 16,37% odpowiedziało, że raczej tak;
- 43,27% odpowiedziało, że raczej nie;
- 17,54% odpowiedziało, że zdecydowanie nie;
- 9,35% odpowiedziało, że trudno powiedzieć;
- 2,92% zaznaczyło brak odpowiedzi;

ile posiada Pan/Pani czasu wolnego wynika, że:

- 5,84% odpowiedziało, że w ogóle nie ma czasu wolnego;
- 19,88% odpowiedziało, że ma za mało czasu wolnego;
- 56,72% odpowiedziało, że ma na tyle czasu wolnego ile im potrzeba;
- 14,03% odpowiedziało, że ma za dużo wolnego czasu, z którym nie wiem co zrobić;
- 2,92% zaznaczyło brak odpowiedzi;

czy Pan/Pani wykorzystuje swój wolny czas tak jak chce wynika, że:

- 22,80% odpowiedziało, że zdecydowanie tak;
- 55,55% odpowiedziało, że raczej tak;
- 12,28% odpowiedziało, że raczej nie;
- 7,60% odpowiedziało, że zdecydowanie nie;
- 2,33% odpowiedziało, że trudno powiedzieć;

co przeszkadza Panu/Pani w gospodarowaniu swoim wolnym czasem zgodnie z własną wolą, wynika że:

- 36,25% odpowiedziało, że nic nie stoi im na przeszkodzie, gospodarują swoim wolnym czasem tak jak chcą;
- 29,23% odpowiedziało, że brakuje im środków finansowych, aby mogli gospodarować swoim czasem tak jak chcą;
- 7,01% odpowiedziało, że ma dużo obowiązków rodzinnych;
- 12,86% odpowiedziało, że nie pozwala im stan zdrowia;
- 9,35% odpowiedziało, że codzienne obowiązki są przeszkodą w gospodarowaniu wolnym czasem;
- 3,5% odpowiedziało, że nie ma pomysłu na gospodarowanie czasem;
- 0,58% odpowiedziało, że z powodu apatii i problemów z depresją trudno im zorganizować swój czas;
- 1,16% odpowiedziało, że z powodu złych nawyków i lenistwa nie mogą się zorganizować;
- 5,83% podało inny powód, w tym 4,67% wskazało, że brakuje ofert ze strony władz miasta natomiast 1,16% wskazało jako powód opiekę nad osobą niepełnosprawną

proszę ocenić swoją sytuację finansową wynika, że:

- 3,5% odpowiedziało, że jest bardzo dobra;
- 23,39% odpowiedziało, że jest dobra;
- 51,46% odpowiedziało, że jest średnia;
- 18,12% odpowiedziało, że jest słaba;
- 4,67% odpowiedziało, że jest zła;
- 0,58% odpowiedziało, że jest bardzo zła

w jaki sposób spędza Pan/Pani swój czas wolny wynika, że:

- uprawiam działkę – udzieliło odpowiedzi: często -35,67%, czasami- 7,01%, rzadko- 5,26%, nigdy-30,40%, chciałbym – 5,26%
- opiekuję się wnukami/prawnukami – często-7,01%, czasami-21,63%, rzadko- 14,61%, nigdy-25,14%, chciałbym- 4,67%
- pomagam dzieciom/innym członkom rodziny- często- 19,88%, czasami- 28,07%, rzadko- 15,20%, nigdy- 18,12%, chciałbym -1,16%
- odwiedzam muzea/galerie – często- 8,77%, czasami- 25,14%, rzadko-27,48%, nigdy- 7,6%, chciałbym- 4,09%
- chodzę do teatru/opery/na koncerty/do kina- często-7,6%, czasami- 27,48%, rzadko-32,74%,nigdy- 12,28%, chciałbym- 2,92%
- spędzam czas z przyjaciółmi poza domem- często-15,78%, czasami- 38,59%, rzadko- 22,80%, nigdy- 3,5%, chciałbym-3,5%
- spędzam czas z przyjaciółmi w domu – często- 12,86%, czasami-36,25%, rzadko- 26,9%, nigdy- 4,09% ,chciałbym- 1,16%
- uczestniczę w działalności grupy wspólnoty religijnej –często – 7,01%, czasami- 7,6%, rzadko- 10,52%, nigdy- 43,85%, chciałbym-2,33%
- chodzę do kościoła- często- 41,52%, czasami- 22,8%, rzadko-9,35%, nigdy- 9,35%, chciałbym -0,58%
- pracuję jako wolontariusz- często- 3,5%, czasami- 5,84%, rzadko- 5,84%, nigdy- 47,36%, chciałbym- 4,67%
- pracuję społecznie na rzecz innych ludzi, parafii, społeczności lokalnej – często - 7,60%, czasami- 8,77%, rzadko- 7,6%, nigdy- 39,76%, chciałbym- 2,92%
- uprawiam sport (gimnastyka, rower, basen) – często- 27,48%, czasami- 25,73%, rzadko- 12,28%, nigdy- 14,03%, chciałbym- 3,5%
- chodzę na spacer- często- 40,35%, czasami- 29,23%, rzadko- 19,28%, nigdy- 1,75%,chciałbym – 1,16%
- jeżdżę na wycieczki- często- 21,63%, czasami- 30,40%, rzadko- 21,63%,nigdy- 9,35%, chciałabym- 4,09%
- opiekuję się współmałżonkiem, rodzicami lub inną osobą – często- 18,12%, czasami- 11,11%, rzadko- 10,52%,nigdy – 32,74%,chciałbym- 1,16%
- rozwijam swoje zainteresowania- często- 22,22%, czasami- 19,88%, rzadko- 21,05%, nigdy- 5,84%, chciałbym- 9,94%
- oglądam telewizję –często- 51,46%, czasami- 30,99%, rzadko- 13,45%, nigdy- 1,75%, chciałbym- 1,75%
- słucham radia, muzyki – często- 42,69%, czasami- 29,82%, rzadko- 6,43%, nigdy- 7,01%, chciałabym- 0,58%
- czytam (książki, gazety)- często-49,12%, czasami- 18,71%, rzadko- 5,84%,nigdy- 2,33%,chciałbym- 0%
- korzystam z Internetu- często- 35,08%, czasami- 22,22%, rzadko- 11,11%,nigdy- 7,01%, chciałbym- 2,92%
- uczę się języków obcych- często- 8,18%, czasami-4,09%, rzadko- 14,03%, nigdy- 27,48%, chciałbym- 11,11%
- pomagam dzieciom/rodzinie – często – 18,12%, czasami- 22,22%, rzadko- 17,54%, nigdy- 14,03%, chciałbym- 5,84%
- nudzę się – często-8,18%, czasami- 12,28%, rzadko- 15,20%, nigdy- 29,82%, chciałbym- 0,58%

- patrzę przez okno- często -8,77%, czasami- 10,52%, rzadko- 13,45% nigdy -33,33%, chciałbym- 0,58%
- uczestniczę w różnych zajęciach/kursach- często- 15,78%, czasami- 15,78%, rzadko- 12,86%, nigdy- 22,22%, chciałbym- 8,18%
- odwiedzam rodzinę/sąsiadów – często- 21,63%, czasami- 30,40%, rzadko- 18,12%, nigdy- 7,01%, chciałbym- 2,33%
- podróżuję, zwiedzam różne miejsca- często -18,12%, czasami- 30,40%, rzadko- 18,71%, nigdy-13,45%, chciałbym- 5,84%

jakie bariery uniemożliwiają Panu/Pani podjęcie aktywności wynika, że:

- 25,73% odpowiedziało, że nie ma takich barier;
- 25,14% odpowiedziało, że stan zdrowia jest barierą;
- 33,33% odpowiedziało, że brak środków finansowych jest barierą;
- 3,50% odpowiedziało, że barierą jest brak chęci;
- 18,71% odpowiedziało, że nie ma w okolicy dla nich zajęć;
- 4,09% odpowiedziało, że bariery architektoniczne są przeszkodą;
- 1,75% podało inny powód jakim jest ograniczona oferta miasta;

jakie ma Pan/Pani potrzeby, wynika że:

- organizacja spotkań z ciekawymi ludźmi –zdecydowanie - 37,5%, raczej tak -33,03%, raczej nie- 3,5%, zdecydowanie nie – 0%, trudno powiedzieć- 2,67%
- oferty turystycznej dostosowanej dla osób starszych- zdecydowanie- 40,17%, raczej tak – 30,35%, raczej nie- 5,35%, zdecydowanie nie- 4,46%, trudno powiedzieć- 1,78%
- zajęć dotyczących profilaktyki zdrowia- zdecydowanie- 28,57%, raczej tak- 39,28%, raczej nie- 7,14%, zdecydowanie nie- 0,89%
- zajęć z doskonalenia pamięci- zdecydowanie- 8,92%, raczej tak- 13,39%, raczej nie- 3,57%, zdecydowanie nie- 0%, trudno powiedzieć- 0,89%
- szkoleń z nowoczesnych technologii ułatwiających codzienne funkcjonowanie- zdecydowanie -24,10%,raczej tak- 33,03%, raczej nie- 6,25%, zdecydowanie nie- 3,57%, trudno powiedzieć – 2,67%;
- miejsc gdzie mógłbym spędzać czas w godzinach przedpołudniowych- zdecydowanie- 19,64%, raczej tak- 28,57%, raczej nie- 14,28%,zdecydowanie nie- 4,46%,trudno powiedzieć- 1,78%
- zajęć artystycznych (malarstwo, rzeźba, hafciarstwo)-zdecydowanie – 18,75%, raczej tak- 23,21%, raczej nie- 18,75%,zdecydowanie nie- 5,35%, trudno powiedzieć- 6,25%
- zajęć artystycznych (wokalne, teatralne)- zdecydowanie- 16,96%, raczej tak- 16,96%, raczej nie- 20,53%, zdecydowanie nie- 7,14%, trudno powiedzieć- 8,03%;
- usług opiekuńczych i wolontariatu na rzecz osób starszych- zdecydowanie- 11,60%, raczej tak- 15,17%, raczej nie- 22,32%, zdecydowanie nie- 8,92%, trudno powiedzieć- 9,82%;
- dietetyka- zdecydowanie- 29,46%, raczej tak- 19,64%, raczej nie- 15,17%, zdecydowanie nie- 5,35%,trudno powiedzieć- 2,67%;
- zajęć sportowych – zdecydowanie- 29,46%, raczej tak – 26,78%, raczej nie- 9,82%, zdecydowanie nie- 5,35%, trudno powiedzieć- 1,78%;
- imprez integracyjnych, wieczorków tanecznych- zdecydowanie-44,64%, raczej tak- 21,42%, raczej nie- 12,5%, zdecydowanie nie- 4,46%, trudno powiedzieć-2,67%,

- organizacji, których mogłabym być członkiem i aktywnie działać- zdecydowanie- 18,75%, raczej tak- 26,78%, raczej nie- 15,17%, zdecydowanie nie- 5,35%, trudno powiedzieć- 9,82%;
- utworzenie Centrum Seniora- zdecydowanie – 56,25%, raczej tak- 18,75%, raczej nie – 7,14%, zdecydowanie nie- 0%, trudno powiedzieć- 3,5%
- stworzenie możliwości pracy zawodowej i zarobkowej – zdecydowanie- 27,67%, raczej tak- 12,5%, raczej nie- 20,53%, zdecydowanie nie- 8,03%, trudno powiedzieć- 11,60%;
- stworzenie okazji do świadczenia wolontariatu przez seniorów na rzecz innych grup społecznych- zdecydowanie- 18,75%, raczej tak- 25,89%, raczej nie- 13,39%, zdecydowanie nie- 4,46%, trudno powiedzieć- 11,60%
- zajęć komputerowych- zdecydowanie- 26,78%, raczej tak- 22,32%, raczej nie- 12,5%, zdecydowanie nie- 4,46%, trudno powiedzieć- 5,35%
- zajęć rękodzielniczych- zdecydowanie- 22,32%, raczej tak- 15,17%, raczej nie- 19,64%, zdecydowanie nie- 8,03%, trudno powiedzieć- 1,78%

jak ocenia Pan/Pani swój stan zdrowia wynika, że:

- 65,49% odpowiedziało, że jest w pełni sprawny/sprawna;
- 1,75% odpowiedziało, że potrzebują pomocy w codziennych czynnościach;
- 28,65% odpowiedziało, że potrzebuje pomocy tylko w czynnościach wymagających dużego wysiłku

co Panu/Pani daje bycie aktywnym wynika, że:

- 46,78% odpowiedziało, że lepiej się czuje;
- 16,95% odpowiedziało, że produktywnie spędza czas;
- 39,76% odpowiedziało, że ma możliwość spotkania się z innymi ludźmi;
- 16,95% odpowiedziało, że rozwija swoje zainteresowania;
- 9,94% odpowiedziało, że realizuje swoje marzenia;
- 14,61% odpowiedziało, że czuje się potrzebny i lubi robić coś dla innych.

Wnioski:

Niniejsza ankieta obejmowała pytania dotyczące różnych dziedzin życia m.in. badaniu podlegały kwestie dotyczące statusu społecznego, zdrowia, wolnego czasu, preferowanych aktywności oraz oczekiwań kamiennogórskich seniorów.

Analizując odpowiedzi na pytania dotyczące szacunku, życia oraz poczucia bezpieczeństwa można zauważyć, że kamiennogórscy seniorzy uważają, że są w naszej społeczności szanowani (50,28% ankietowanych udzieliło odpowiedzi twierdzącej) natomiast 31,57% seniorów uznało, że nie mają szacunku w lokalnej społeczności. 16,95% uznało, że trudno udzielić odpowiedzi na to pytanie.

W kwestii zadowolenia z życia kamiennogórscy seniorzy w większości bo aż (54,38%) ankietowanych uważa swoje życie za udane, ale chcieliby sporo w nim zmienić. Tylko 6,43% ankietowanych uznało swoje życie za wspaniałe i nic nie chcieliby w nim zmienić. 28,07% uznało swoje życie za ani dobre ani złe, natomiast tylko niewielki odsetek ankietowanych jedynie 4,67% uznało, że ich życie

było niezbyt udane i niewiele udało im się zrobić tak jak by chcieli. 4,09% zaznaczyło odpowiedź *brak odpowiedzi*.

W zakresie poczucia bezpieczeństwa wynika, że kamiennogórcy seniorzy w większości ocenili swoje poczucie bezpieczeństwa na poziomie ani wysoko ani nisko (aż 64,32%), 22,80% uznało, że ich poczucie bezpieczeństwa jest na wysokim poziomie. Niewielka liczba ankietowanych (2,33%) oceniło swoje poczucie bezpieczeństwa na bardzo niskim poziomie. Jeżeli natomiast chodzi o samotność, z udzielonych odpowiedzi wynika, że kamiennogórcy seniorzy nie są samotni ok 60,81% ankietowanych udzieliło odpowiedzi raczej nie i zdecydowanie nie. 25,14% uznało, że czują się samotni. 9,35% udzieliło odpowiedzi trudno powiedzieć.

Sporo uwagi w przeprowadzonej ankiecie poświęconych było kwestii wolnego czasu. Z analizy udzielonych odpowiedzi wynika, że 56,72% ankietowanych seniorów ma tyle czasu wolnego ile im potrzeba. 19,88% uznało, że ma za mało czasu wolnego. Tylko 14,03% ankietowanych uznało, że ma za dużo wolnego czasu, z którym nie wiedzą co zrobić. Aż 78,35% uważa, że wykorzystuje swój wolny czas tak jak chce, jedynie 19,88% uznało, że nie wykorzystuje swojego czasu w taki sposób jak by chciała. 2,33% uznało, że trudno powiedzieć. Ponadto można stwierdzić, że ponad 36,25% ankietowanych seniorów odpowiedziało, że nic nie stoi im na przeszkodzie żeby gospodarować swoim czasem w taki sposób w jaki chcą. Blisko 30% respondentów uznała, że przeszkodą jest brak środków finansowych. 12,86% ogółu ankietowanych stwierdziła, że przeszkodą w gospodarowaniu wolnym czasem jest ich stan zdrowia , natomiast 9,35% uznało, że codzienne obowiązki są przeszkodą a 7,01% przyznało, że ma zbyt dużo obowiązków rodzinnych. Niewielki odsetek ankietowanych seniorów jako przeszkodę wskazał apatię i depresję oraz złe nawyki i lenistwo. Prawie 6% ankietowanych wskazało inny powód stanowiący przeszkodę w gospodarowaniu wolnym czasem, w tym 4,67% uznało, że ze strony władz miasta nie ma odpowiedniej oferty skierowanej do seniorów, natomiast 1,16% przyznało, że opieka nad osobą niepełnosprawną uniemożliwia im gospodarowanie wolnym czasem według swoich potrzeb.

Kolejnym ważnym obszarem, podlegającym badaniu ankietowemu była sytuacja materialna kamiennogórczych seniorów. Z analizy udzielonych odpowiedzi wynika, że ponad połowa ankietowanych tj. 51,46% oceniła swoją sytuację finansową na średnim poziomie, ok. 23,39% oceniło ją jako dobrą. Niewielki odsetek ankietowanych, bo jedynie 3,5% oceniło swoją sytuację finansową jako bardzo dobrą jednocześnie 4,67% ankietowanych uznało ją jako złą a 0,58%. 18,12% uznało, że jest ona słaba.

W kwestii aktywności kamiennogórczych seniorów sytuacja przedstawia się następująco 25,73% respondentów uważa, że nie ma barier uniemożliwiających im podjęcie aktywności, ok. 25% uznało, że stan zdrowia jest barierą. Najliczniejsza grupa ankietowanych tj. ok. 34% odpowiedziało, że barierą jest brak środków finansowych. Dla 3,50% ankietowanych barierą jest brak chęci natomiast 18,71% respondentów uznało, że nie ma w okolicy zajęć, które byłyby dla nich odpowiednie. 4,09% respondentów przyznało, że przeszkodą są bariery architektoniczne. 1,75% ankietowanych uznało, że przeszkodą jest ograniczona oferta miasta.

Kwestia dotycząca stanu zdrowia kamiennogórczych seniorów przedstawia się pozytywnie. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że 65,49% ankietowanych seniorów uznało, że są w pełni sprawni, ok 28,65% udzieliło odpowiedzi, że potrzebują pomocy tylko w czynnościach wymagających dużego wysiłku. Jedynie 1,75% wszystkich ankietowanych potrzebuje pomocy w codziennych czynnościach.

Z analizy przedstawionych odpowiedzi w kwestii podejmowanych aktywności aż 46,78% ankietowanych uznało, że bycie aktywnym sprawia, że czują się lepiej, 16,95% uznało, że dzięki

temu produktywnie spędza czas. Blisko 40 % respondentów ma dzięki temu możliwość spotkania się z innymi ludźmi, a 16,95% rozwija swoje zainteresowania. Ok 15% uważa, że być aktywnym daje im poczucie, że są potrzebni innym a 9,94% ma możliwość realizacji swoich marzeń.

V ZASADY POLITYKI SENIORALNEJ MIASTA KAMIENNA GÓRA

5.1 Długofalowa polityka senioralna Kamiennej Góry opiera się o następujące zasady:

1. Rodzina w pierwszej kolejności jest odpowiedzialna za sytuację osób starszych, natomiast funkcja samorządu polega na wsparciu (zasada pomocniczości).
2. Podmiotowe traktowanie seniorów, nie jako temat do załatwienia czy problem do rozwiązania. Seniorzy są partnerami władz samorządowych, aktywnie uczestniczą w opracowaniu, a następnie w realizacji polityki senioralnej.
3. Polityka senioralna miasta Kamienna Góra, powinna być rozumiana jako polityka osób starszych oraz polityka wobec osób starszych, która przełamuje wszelkie dotychczasowe stereotypy dotyczące starości w obszarach: aktywności społecznej, zdrowia i profilaktyki zdrowia.
4. Oferty dla seniorów powinny być zróżnicowane i zwracać uwagę na różne potrzeby oraz problemy osób starszych.
5. Współpraca organizacji i instytucji z terenu miasta, partnerów gospodarczych, społecznych, pozarządowych czego efektem będzie pozytywna zmiana.

5.2 Adresaci polityki senioralnej miasta Kamienna Góra

Adresatami Programu Polityki Senioralnej miasta Kamienna Góra na lata 2020- 2025 są:

- seniorzy zamieszkujący miasto Kamienna Góra;
- organizacje skupiające seniorów;
- instytucje i podmioty zajmujące się udzielaniem wsparcia społecznego.

5.3 Finansowanie

Zakłada się, że Program Polityki Senioralnej będzie finansowany ze środków własnych następujących podmiotów:

- Gmina Miejska Kamienna Góra,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze,
- Centrum Kultury w Kamiennej Górze,
- Miejskie Centrum Kultury Fizycznej.

Planuje się, że środki na realizację Programu Polityki Senioralnej dla miasta Kamienna Góra na lata 2020-2030 będą zwiększane w miarę potrzeb wynikających z realizacji programu.

Program będzie również wspierany środkami zewnętrznymi, to znaczy poprzez partnerów, którzy włączą się w realizację Polityki Senioralnej, a także poprzez środki pozyskane w ramach programów ogólnopolskich skierowanych do seniorów.

5.4 Koordynacja

Realizacja programu, założonych celów i zadań jest procesem długofalowym i wymaga współpracy i zaangażowania wszystkich podmiotów działających na rzecz osób starszych.

Wdrażanie polityki senioralnej zostanie powierzone Burmistrzowi Miasta Kamienna Góra oraz wszystkim podmiotom wpisanym w program odpowiadających za realizację poszczególnych działań. Program polityki senioralnej realizowany będzie w stałej konsultacji z seniorami poprzez Radę Seniorów, która będzie miała możliwość opiniować podejmowane działania oraz przedstawiać własne propozycje przedsięwzięć do realizacji.

VI PLANOWANE DZIAŁANIA W ZAKRESIE PROGRAMU POLITYKI SENIORALNEJ NA LATA 2020-2030

Kluczowym celem Programu Polityki Senioralnej na lata 2020-2030 jest zaplanowanie działań prowadzących do zaspokojenia najistotniejszych potrzeb seniorów oraz poprawy ich jakości życia w tym udziału w szeroko pojętym życiu społecznym miasta, tak aby miasto i jego przestrzeń były przyjazne seniorom. Dla realizacji tego założenie niezbędne było przeprowadzenie diagnozy, a następnie wytyczenie planów działania na nadchodzące lata.

Działania samorządu podejmowane we współpracy z partnerami społecznymi stanowią politykę senioralną. Dążeniem i celem polityki senioralnej miasta Kamienna Góra jest poprawa jakości życia seniorów zamieszkujących miasto, a także możliwości prowadzenia przez osoby starsze samodzielnego, niezależnego oraz satysfakcjonującego życia, jeśli zaś przyczyny zdrowotne na to nie pozwalają, to ułatwienie dostępu do opieki. Zaplanowane działania mają prowadzić do zaspokojenia najistotniejszych potrzeb seniorów w tym szeroko pojętego udziału w życiu społecznym oraz możliwości samorealizacji w różnych obszarach.

Program zakłada 4 cele szczegółowe w ramach których zostały zdefiniowane działania.

CEL SZCZEGÓŁOWY	DZIAŁANIA	INSTYTUCJA ODPOWIEDZIALNA ZA WDRÓŻENIE
	1.1. Utworzenie Domu Dziennego Pobytu dla Seniorów. Celem jego utworzenia jest usprawnienie aktywności seniorów, prowadzenie zajęć edukacyjnych, zaspokojenie potrzeb towarzyskich, kulturalnych oraz rekreacyjnych, podniesienie poziomu sprawności psychofizycznej seniorów.	↓ UM Kamienna Góra
	1.2. Utworzenie Klubu Seniora przy Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów (zatrudnienie asystenta do koordynowania pracy Klubu Seniora). Głównym celem jego działania będzie prowadzenie działań aktywizujących dla seniorów.	↓ Centrum Kultury ↓ UM Kamienna Góra
	1.3. Utrzymywanie działalności Rady Seniorów Miasta Kamienna Góra.	↓ UM Kamienna Góra

1. Aktywizacja i integracja środowiska senioralnego w obszarze edukacji, kultury i rekreacji	1.4. Organizacja wydarzeń i imprez, których celem jest aktywizacja i integracja środowiska seniorów.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ UM Kamienna Góra
	1.5. Realizacja działań o charakterze międzypokoleniowym poprzez szkoły i przedszkola.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ SP 1 ↓ SP2 ↓ PP1 ↓ PP2 ↓ PP3
	1.6. Opracowanie i wdrożenie Karty Seniora. Program skierowany do mieszkańców miasta powyżej 60 roku życia, który ma na celu wzmocnienie aktywności społecznej oraz poprawę jakości życia poprzez stworzenie i rozwijanie systemu ulg. Posiadacze karty będą mogli korzystać z ulg, zniżek, promocji i ofert przygotowanych dla nich przez instytucje miejskie oraz prywatnych przedsiębiorców- partnerów programu.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ UM Kamienna Góra
	1.7. Wsparcie różnych podmiotów w zatrudnieniu animatorów osób starszych (otwarte konkursy ofert).	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Organizacje pozarządowe ↓ UM Kamienna Góra
	1.8. Udostępnianie obiektów miejskich na działania z zakresu aktywnego spędzania czasu wolnego seniorów.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ CK ↓ Biblioteka Miejska ↓ UM Kamienna Góra ↓ MCKF
	1.9. Zwiększenie dostępności imprez kulturalnych, rekreacyjnych i integracyjnych dla seniorów poprzez zastosowanie zniżek na biletowane imprezy.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ CK ↓ Biblioteka Miejska ↓ Muzeum Tkactwa ↓ MCKF
	1.10. Aktywizacja i integracja poprzez wspólne spędzanie czasu, utrzymanie programu „Herbatka dla seniorów”.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ UM Kamienna Góra
	1.11. Uruchomienie programu „Książka na telefon”(dla osób niepełnosprawnych).	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Biblioteka Miejska
	1.12. Organizacja corocznych „Senioraliów”, podczas których kamiennogórcy seniorzy będą mogli się zaprezentować.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ CK ↓ MCKF ↓ UM Kamienna Góra
	1.13. Stworzenie sieci miejsc, w których będzie dostępny bezpłatnie w określonych dniach i godzinach Internet dla kamiennogórczych seniorów - szkolenia dla Seniorów z nowoczesnych technologii prowadzone przez wolontariuszy ze szkół średnich;	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Bibliotek Miejska ↓ CK

	1.14. Organizacja plebiscytu „Kamiennogórska osobowość trzeciego wieku”	↓ Uniwersytet Trzeciego Wieku ↓ Związek Emerytów ↓ UM Kamienna Góra
2. Utrzymanie samodzielności seniorów w środowisku zamieszkania	2.1. Likwidacja barier architektonicznych w mieście (budynki wyposażone w windy, bez progowe wejścia, podjazdy).	↓ UM Kamienna Góra
	2.2. Utrzymanie darmowego transportu komunikacji gminnej dla osób starszych. Bezpłatny transport publiczny ma na celu umożliwienie osobom starszym dotarcie do kluczowych dla nich miejsc.	↓ UM Kamienna Góra
	2.3. Rozwój usług wolontariackich dla seniorów. Pomoc w zakupach, opiece, dyżury podczas nieobecności rodziny.	↓ Uniwersytet Trzeciego Wieku ↓ MOPS ↓ UM Kamienna Góra
	2.4. Rozwój usług społecznych dostosowanych do potrzeb seniorów.	↓ MOPS
	2.5. Organizacja szkoleń dla chętnych seniorów, mających na celu przygotowanie ich do pełnienia funkcji wolontariuszy.	↓ Uniwersytet Trzeciego Wieku
	2.6. Ławka dla Seniora- wychodząc naprzeciw oczekiwaniom seniorów na terenie miasta zostaną ustawione ławki, które będą zlokalizowane w miejscach wcześniej wskazanych przez samych seniorów. Powyższa inicjatywa przyczyni się do stworzenia przestrzeni publicznej bardziej przyjaznej osobom starszym.	↓ UM Kamienna Góra
3. Działania w	3.1. Świadczenia kierowane dla osób starszych: - pomoc w zakresie usług opiekuńczych, - specjalistyczne usługi opiekuńcze, -skierowania do Domów Pomocy Społecznej, -udzielanie zasiłków stałych, -przyznawanie zasiłków celowych, -przyznawanie zasiłków okresowych.	↓ MOPS
	3.2. Przygotowanie i wdrożenie programów dotyczących profilaktyki zdrowia skierowanych do seniorów w zakresie przeciwdziałania schorzeniom wieku starczego w tym realizacja programu „Profilaktyka złamań osteoporotycznych”	↓ UM Kamienna Góra
	3.3. Pomoc specjalistów psychologa, dietetyka.	↓ UM Kamienna Góra ↓ Organizacje pozarządowe

obszarze zdrowotno-społecznym	3.4. Usługi rehabilitacyjne i fizjoterapeutyczne dla seniorów, gimnastyka lecznicza.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ MOPS ↓ UM Kamienna Góra ↓ Organizacje pozarządowe
	3.5. Organizacja otwartych wykładów z zakresu profilaktyki zdrowotnej.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ CK ↓ Organizacje pozarządowe ↓ UM Kamienna Góra ↓ MOPS
	3.6. Utrzymanie systemu WRP.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ UM Kamienna Góra
	3.7. Organizacja szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ UM Kamienna Góra
	3.8. Organizacja prelekcji na temat bezpieczeństwa osób starszych.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ UM Kamienna Góra
	3.9. Wdrożenie koperty życia lub pudełka życia.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ UM Kamienna Góra
4. Utrzymanie sprawności fizycznej i aktywności ruchowej kamiennogórskich seniorów	4.1. Działania związane z aktywnością fizyczną, wzrost świadomości znaczenia ruchu dla zdrowia. Organizacja szkoleń, warsztatów, wykładów, seminariów dotyczących aktywnego i zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> ↓ MCKF ↓ CK ↓ UM Kamienna Góra ↓ Organizacje pozarządowe
	4.2. Organizacja letnich aktywności w plenerze (np. joga, nordic walking, gimnastyka)	<ul style="list-style-type: none"> ↓ UM Kamienna Góra ↓ Organizacje pozarządowe ↓ CK ↓ MCKF ↓ Uniwersytet Trzeciego Wieku ↓ Związek Emerytów

Zarządzanie programem obejmuje jego przygotowanie, wdrożenie, monitorowanie oraz ewentualną aktualizację. Dokument ten został przygotowany przez pracowników Wydziału Promocji i Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Kamiennej Górze.

Program finansowany będzie w większości ze środków miasta przy czym zakłada się możliwość współfinansowania działań z innych środków (fundusze krajowe, fundusze europejskie).

Dla realizacji programu istotna będzie szeroka współpraca oraz przepływ informacji pomiędzy instytucjami, organizacjami, a samymi seniorami. Bardzo ważne jest, aby program znalazł jak najszersze grono odbiorców.

VII PODSUMOWANIE

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób w wieku senioralnym należy okazać im wsparcie i wyznaczyć odpowiednie rozwiązania, które przyczynia się do podniesienia jakości życia kamiennogórskich seniorów. Dokument Program Polityki Senioralnej Miasta Kamienna Góra na lata 2020-2030 jest kluczowym dokumentem strategicznym Gminy Miejskiej Kamienna Góra w sferze polityki władz miasta wobec osób starszych. Wytycza cele, działania i zadania przewidziane do realizacji przez władze miasta, jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe. Program łączy działania w sferze pomocy społecznej, edukacji, kultury, sportu i rekreacji ochrony zdrowia oraz aktywności społecznej.

Zawarte w dokumencie kierunki działania mogą ulegać nieznacznym modyfikacjom oraz realizacji w zależności od posiadanych środków finansowych.

Uzasadnienie

Analizując i dostrzegając postępujące zmiany w strukturze demograficznej w mieście, które spowodowane są coraz większym udziałem osób starszych w populacji, gmina reaguje na procesy będące następstwem starzenia się społeczeństwa i wydłużania się średniego czasu trwania życia. Występuje konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na sytuację osób starszych w społeczności lokalnej w kontekście ich potrzeb, istotnych problemów, a także potencjału, który można wykorzystać.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób w wieku senioralnym należy okazać im wsparcie i wyznaczyć odpowiednie rozwiązania, które przyczynią się do podniesienia jakości życia kamiennogórskich seniorów.

Rolą niniejszego dokumentu jest określenie długofalowych kierunków działań mających na celu wsparcie seniorów, kreowanie oraz dostarczanie usług z zakresu opieki zdrowotnej i profilaktyki zdrowia, ogólnodostępnej pomocy społecznej, integracji międzypokoleniowej oraz aktywności społecznej seniorów.

Dla realizacji programu istotna będzie szeroka współpraca między instytucjami, organizacjami, a samymi seniorami.

Program Polityki Senioralnej Miasta Kamienna Góra na lata 2020-2030 jest kluczowym dokumentem w sferze polityki władz miasta wobec osób starszych. Wytycza cele, działania i zadania władz, jednostek organizacyjnych oraz organizacji pozarządowych. Program łączy działania w sferze pomocy społecznej, edukacji, kultury, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia oraz aktywności społecznej.

Zawarte w dokumencie kierunki działania mogą ulegać modyfikacjom oraz realizacji w zależności od posiadanych środków finansowych.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Natalia Mataczyńska

Od: Wojciech Witkowiak <wojciech.witkowiak@umkg.pl>
Wysłano: 7 kwietnia 2020 12:21
Do: Natalia Mataczyńska
Temat: Re: projekt uchwały

Dzień dobry

Opiniuję bez uwag pod względem formalno-prawnym przesłane projekty.

Adw. Wojciech Witkowiak

W dniu 07.04.2020 o 10:40, Natalia Mataczyńska pisze:

Dzień dobry,
Proszę o zaopiniowanie projektów uchwał.
Pozdrawiam

From: Wojciech Witkowiak <wojciech.witkowiak@umkg.pl>
Sent: Friday, April 03, 2020 1:34 PM
To: Natalia Mataczyńska <natalia.mataczynska@kamiennagora.pl>
Subject: Re: projekt uchwały

Dzień dobry

Można jak najbardziej dopisać w podstawie prawnej przywołany przez Panią przepis ustawy o pomocy społecznej.

Adw. Wojciech Witkowiak

W dniu 03.04.2020 o 12:25, Natalia Mataczyńska pisze:

Dzień dobry,
bardzo proszę o sprawdzenie podstawy prawnej do projektu uchwały z załącznika.
Czy wystarczy oprzeć się wyłącznie o ustawę o samorządzie gminnym czy
Wesprzeć się art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej?
Z góry dziękuję za pomoc.
Pozdrawiam

From: Wojciech Witkowiak <wojciech.witkowiak@umkg.pl>
Sent: Thursday, April 02, 2020 2:01 PM
To: Natalia Mataczyńska <natalia.mataczynska@kamiennagora.pl>
Subject: Re: projekt uchwały

Dzień dobry

Taka podstawa prawna jest prawidłowa - z przywołanych przepisów ustawy o Polskiej Organizacji Turystycznej wyraźnie wynika, że jednostki samorządu terytorialnego mogą być członkami lokalnych organizacji turystycznych.

